

Truslen om ammoniakkrav strammer til

- Jeg er meget bekymret for, om der nu ender en regning hos landbruget, lyder det fra miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen (V).

Landbrugets reduktion af ammoniakudledningen går langsommere end forudset for bare to år siden, viser et rådgivernotat til Esben Lunde Larsen. Han frygter, at dyr skal slagtes.

AF FLEMMING ERHARD

■ Forud for tidsfristen i 2020 ser det sortere ud end nogen sinde for, at Danmark kan indfri løftet til EU om at reducere ammoniak-udledningen med 24 procent i forhold til niveauet i 2005.

Det viser den nye prognose fra DCE (Nationalt Center for Miljø og Energi), som er faglig rådgiver for miljø- og fødevarerminister Esben Lunde Larsen om den slags.

Kun 20 procent vil være nået i 2020 og kun ekstra til 21,7 procent per 2030, hvor Danmark stadigvæk skal have reduceret med de 24 procent, men andre lande står til ekstra reduktioner efter 2020. I gennemsnit skal EU-medlemslandene reducere deres ammoniakudslip med kun seks procent per 2020.

Landbruget står for 95 procent af Danmarks ammoniak-udledning.

Da regeringens fagrådgivere i sagen sidste gang i 2015 kom med en tilsvarende prognose, så det ud til, at Danmark ville opnå at reducere emissionen af ammoniak noget mere, nemlig med 21-23 procent per

2020, og at de 24 procent ville være indfriet et par år efter.

Udgiften står til at blive større

Ministeren konstaterer i sine skriftlige svar til Folketinget, at det nu står til at koste landbruget flere penge end hidtil anslået at indfri reduktionsmålet.

I prognosen fra 2015 opærede de faglige rådgivere med en årlig ekstraudgift til landbruget på mellem 18 og 41 millioner kroner i 2020 og på 72 til 112 millioner kroner per 2030. Og der var jo, altså, mens mankoen på reduktionen var ansat til at være mindre end med den nye prognose. Lige her og nu har DCE ikke nye beregninger af landbrugets meromkostninger på dén konto, oplyser akademisk medarbejder i DCE, Mette Hjorth Mikkelsen.

I en mail til Effektivt Landbrug udtaler ministeren.

- Jeg er meget bekymret for, om der nu ender en regning hos landbruget. I Holland er landbruget af EU blevet pålagt at slå omkring 150.000 dyr ned, fordi man udleder for meget fosfor. Jeg er naturligvis bekymret over, om Kommissionen vil forlange noget lignende i Danmark, for når vi har høstet de lavt hængende frugter og ikke kan reducere mere ved at indføre ny teknologi, så er der jo ikke mange andre veje til at reducere end ved at slå dyr ned.

Teknologien findes allerede

Hos Landbrug & Fødevarer si-

ger seniorrådgiver Ida Storm, at det såmænd er praktisk muligt med den eksisterende miljøteknologi at nå reduktionskravet. Det vil bare være rigtigt dyrt.

Landbruget skal så investere i anlæg til forsuring af gylle og biologiske eller kemisk luftrensning i svine og kostalde, som er de virkemidler, der ligger lige for og virker mest. Men det står til at koste landbruget dyrt i investeringer og andre, øgede omkostninger, også fordi eksisterende stalde, og ikke bare nybyggerier risikerer at blive omfattet af skærpede krav, siger seniorrådgiver i Landbrug & Fødevarer, Ida Storm.

- Det er et worst-case-scenarie, at man skal til at finde boltipstolen frem. Det er der jo ingen, der ønsker. Så alternativet er avanceret miljøteknologi. Det er den vej, der er

- Teknologien til det eksisterer allerede, så man skal ikke til at opfinde noget nyt. Problemet er, at det er store investeringer, der skal til, siger seniorrådgiver i L&F, Ida Storm.

at gå indtil videre. Teknologien til det eksisterer allerede, så man skal ikke til at opfinde noget nyt. Det er teknisk muligt, men det bliver praktisk svært. Problemet er, at det er store investeringer, der skal til, siger Ida Storm.

Regner på udgiften

Landbrug & Fødevarer er selv i gang med at regne på, hvad ammoniakreduktionen kan komme til at koste landbruget, men der vil gå nogle dage endnu med at slå strengen under regnestykket.

Den nye prognose regner med, at antallet af kvæg vil stige noget mens antallet af svin vil falde, oplyser Mette Hjorth Mikkelsen. Der vil være det samme antal smågrise, men der vil være et fald i antallet af søer og i antallet af slagtesvin, ligesom eksporten af smågrise også vil stige, oplyser Mette Hjorth Mikkelsen.

- Vurderingen af udbredelsen af miljøteknologien svær, fordi vi ikke har data på det. Vi ved ikke, hvor mange stalde, som har luftrensning. Vi ved, hvor mange kilo gylle, der bliver forsuret, men vi ved ikke, hvor mange gyllekølingsanlæg, der findes. Og det er jo ret afgørende, når man laver fremskrivninger, oplyser hun om nogle af forudsætningerne for prognosen.

Prognose er mere solid

Dog forsøger den nye analyse at inddrage udbredelsen af miljøteknologien ved at tjekke 100 ansøgninger fra 2013 om staldbyggerier og så skønne ud fra dem.

Imens har IFRO (Institut for Fødevarer og Ressourceøkonomi på Københavns Universitet) i forbindelse med DCE's prognose skønnet udviklingen i antallet af husdyr med inddragelse af både et tværministerielt udvalg og faglig rådgivning fra Seges for at opnå større konsensus om beregningsgrundlaget. Også en fremskrivning af eksporten og foderpriser indgår i det regnestykke.

Mette Hjorth Mikkelsen siger, at prognosen nu hviler på et mere solidt grundlag med flere involverede parter end ved tidligere udgaver af den.

Svært at få rokket ved løftet

Såvel ministeren som Landbrug & Fødevarer bebrejder skarpt den tidligere Thorning-regering for at have luset det høje reduktionskrav igennem i al hemmelighed uden at konsultere landbruget først, da Danmark indmeldte sit nationale reduktionsmål til den såkaldte Göteborgprotokol i 2012. I gennemsnit skal EU-medlemslandene reducere deres ammoniakudslip med kun seks procent per 2020.

Den borgerlige regering har gentagne gang forgæves forsøgt at få EU til at lempe målsætningen på de 24 procent. Landbrug & Fødevarers formand, Martin Merrild, siger, at også L&F vil blive ved med at presse på. Men han konstaterer også, at det er noget, der skal til vedtagelse på så højt politisk plan som i selve Ministerrådet, hvor så alle de andre

medlemslande skal være med til det.

- Der vil jo så være en bekymring om, at alle mulige andre lande så også vil have deres nationale krav lempet. Så det er op ad bakke. Men vi vil blive ved med at presse på, siger Martin Merrild.

Prognosen er usikker

Såvel Ida Storm som Mette Hjorth Mikkelsen påpeger, at sådan en prognose er behæftet med usikkerhed, fordi meget er gætteværk.

- Man kan sagtes diskutere, om der nu kommer mere kvæg eller færre grise. Men det er der i virkeligheden ikke særligt mange, der ved noget om. Der er altid et problem med usikkerheden omkring prognoser for den slags. Når vi bevæger os så tæt på reduktionsmålet, så er man meget optaget af det enkle tal, men det kan jo i virkeligheden vippe op og ned afhængig af, hvordan forholdene ændrer sig, siger Mette Hjorth Mikkelsen.

Så det kan være, at det om to år ikke ser så galt ud endda?

- Det kunne man da godt tænke sig. Verden går jo op og ned, men problemet for politikerne er jo, om de skal råbe vagt i gevær eller lade være med at gøre noget. Og når man kun har tre år til tidsfristen, så er den beslutning jo super svær, siger Mette Hjorth Mikkelsen.